

Pædagogisk læreplan for Amagerbro Børnehus

2022

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Amagerbro er 73 år gammel og oprindelig oprettet som virksomheds institution for lokale virksomheder. Med årene er tilknytningen til virksomhederne udfaset, som virksomhederne enten er lukkede eller flyttet væk fra Amager.

Amagerbro har som institution mødt flere udfordringer i de sidste 15 år. I samarbejde med vores tidligere paraplyorganisation gik vi fra at være selvejende til at være en privat institution, som en overlevelses manøvre. Imidlertid gik paraplyorganisationen Frie børnehaver og fritidshjem konkurs, og en kurator ville sælge grunden, Amagerbro er på. Kommunen købte grunden tilbage efter en tilbagekøbsklausul, og Amagerbro fik lov at fortsætte som selvejende institution i klyngen for selvejende institutioner Lumix.

Vi har nu været selvejende i klyngen Lumix i 4 år og er blevet godt implementeret i samarbejdet med de øvrige institutioner i klyngen. Det er trygt og givtigt at have tætte samarbejds- og sparringspartnere, og en klyngeleder, der søger for at Amagerbro er fremtidssikret, hvilket har været et fokuspunkt for bestyrelse og ledelse i mange år.

Kommunen er i gang med at bygge et helt nyt hus til os på grunden, som Amagerbro får lov at leje, så vi fortsat kan være i den selvejende klynge Lumix. Som led i byggeprojektet er vi pt genhuset i midlertidige pavilloner på Sundholm. Her har vi været siden sommeren 2021, imens der bliver bygget. Efter planen flytter vi tilbage i de nye rammer i foråret 2023. Det glæder vi os til.

Vi har i de midlertidige pavilloner 4 børnegrupper; 2 vuggestuegrupper og 2 børnehavegrupper og i alt kan vi have 62 børn.

Amagerbro søges blandt andet af Øresundskollegiets færøske studerende. Det er en tradition, at man bruger Amagerbro, og sådan har det været i mange år, hvilket gør, at vi somme tider har op mod 50 % børn af forældre fra Færøerne. De øvrige pladser bruges af de lokale boligblokke, og vi har mange søskendebørn og nu også tidligere børns børn. Pladserne er som regel fyldt op, men pt er vi ramt både af genhusning og at mange børnefamilier vælger at købe hus uden for Københavns kommune.

Amagerbro har stabile personaler. Vi har ansatte, der har været her 10, 16 og 20 år, hvilket vi tolker som, at Amagerbro er en god arbejdsplads, der sikrer en tryk hverdag for Amagerbros børn.

Vi bruger kun vikarer, når det er nødvendigt, hvilket vil sige, at både børn og forældre kan regne med at møde de samme voksne hver dag.

Vores pædagogik tager udgangspunkt i vores pejlemærker og ud fra de aktuelle børnegrupperes behov. Alt sammen i forhold til lovgivning, anbefalinger, forskning og den styrkede pædagogiske lærerplan. Vi har netop haft 2 medarbejdere på et fagligt fyrtårns kursus, og vi er i gang med at implementere den nye viden i det fremadrettede arbejde.

Vi har interesserede og samarbejdende forældre og et aktivt forældreråd. I klyngebestyrelsen er også et forældrerådsmedlem fra Amagerbro medlem og aktiv.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

- Alle børn har en værdi i sig selv, uanset hvad de har med i bagagen af kompetencer. Vi rummer alle børn og inkluderer dem i fællesskabet ved at anerkende deres forskellige kompetencer. Når børn eksempelvis mestrer flere sprog, italesætter vi, at de vel nok er heldige at kunne tale og udtrykke sig på flere sprog. Eller barnet der ikke har et sprog, anerkender vi ved at forsøge at forstå og italesætte det barnet udtrykker og selvfølgelig ved at arbejde med at give barnet et sprog. Vi møder børnene med venlighed, anerkendelse, respekt og modtager børnene med glæde, når de møder ind om morgenen eller kommer tilbage fra ferie osv. Gerne med et stort kram og ord som; "Hvor der det godt at se dig igen min ven." I hverdagen er vi nærværende omkring børnene, så vi kan guide dem igennem dagens udfordringer. Vi sparrer med hinanden for at kunne bringe alle barnets kompetencer i spil (blandt andet på stuemøder, personalemøder, og forældresamtaler).
- Barnet er medskaber af sin egen læring. Det gør vi ved at følge barnets interesser og det, der optager barnet her og nu. Vi skaber rum og tid til barnets fordybelse og guider barnet i

at udtrykke sig. På den måde kan barnet være medskabere af sin egen læring, og det sker helt, fra vi modtager børnene i ca. 9-10 måneders alderen.

- Alle børn ses og høres. Vi sørger for, at alle børn bliver set og hørt, blandt andet ved at bruge TOPI skemaer, når vi på stuemøder, går alle børns trivsel grundig igennem. Her kan det blive tydeligt, hvis et barn ikke er i trivsel, og hvilken udfordring, vi står overfor. I de tilfælde udfærdiger vi en smitte model og opstiller mål for, hvordan vi gerne vil arbejde med udfordringen. Vi følger løbende op på, om vores tiltag virker, og nogle gange kan det være nødvendigt at søge hjælp i ressource teamet eller hos vores psykolog, al sammen i tæt samarbejde med forældrene.
- Alle børn er ligeværdige, og vi møder dem ligeværdigt. Ved at være empatiske kan vi forsøge at sætte os ind i børnenes verden og derudfra agere, så vi behandler dem respektfuldt og ligeværdigt. Det kunne for eksempel se ud som i følgende eksempler. "Jeg kan godt forstå, at du gerne vil have den skovl, Pia har, men den bruger Pia nu, så skal vi gå hen og finde en anden skovl til dig?" Eller "Jeg er faktisk også lidt småsulten lige nu, kan vi mon vente en lille smule endnu, så skal vi spise frokost?" Er det tydeligt, at barnet IKKE kan vente længere, finder vi selvfølgelig et lille stykke brød i madpakken. Eller "Hvis du ikke vil have regnbukser på, skal vi bare lige aftale om, at du så ikke kan gå i sandkassen, for den er våd?"
- Venskabsdannelse er essentielt. Vi mener, at det at kunne danne venskaber er noget af det, der er aller vigtigst i forhold til barnets trivsel. Derfor prioriterer vi det højt at understøtte børnenes venskaber og spirende venskaber på mange måder. Vi tager hensyn, når vi laver gruppedannelser, ligesom vi skaber rum og muligheder for at lege i børnegrupper med mulige fremtidige venner eller for at styrke allerede gode venskaber. Årligt har vi temaer om, hvordan man er en god ven, hvor børnenes refleksioner skrives ned og hænges op, så man ind imellem lige kan tale om, hvordan det nu lige er, at man er en god ven.

Dannelse og børneperspektiv

- Vi tager udgangspunkt i børnegruppen og det enkelte barn. Hvert år har vi enten et personale møde eller en personaledag, hvor vi starter med at definere, hvad det er for en børnegruppe, vi skal arbejde med det kommende år. Er der noget generelt? Er der mange små nye i børnehaver grupperne? Er der nogle særlige behov, vi kan se, at børnegruppen især har

som fx sociale eller sproglige kompetencer. På stuemøderne tales der grundigt om alle børnene, og som tidligere nævnt bruges TOPI som hjælp. Dermed sikrer vi os, at vi kan tage udgangspunkt i både børnegruppen og det enkelte barns behov.

- *Dannelse, ligestilling og demokrati*

Vi er rollemøder i forhold til de sociale kompetencer, og vores måde at omgås børn, kolleger og forældre er del af børnenes dannelse. Den måde vi praktiserer ligestilling, og den måde vi vedtager beslutninger på, er en del af den måde børnene lærer disse "spilleregler" på.

- *Medbestemmelse og medindflydelse*

Vi holder børnemøde med børnehavegrupperne efter endt forløb, og her er fokus på børnenes oplevelser af forløbets forskellige aktiviteter. I fællesskab taler vi om, hvordan det har været og evaluerer på forløbet. Er der noget vi har været særligt optagede af og gerne vil gøre mere af? Hvad var ikke så godt? Osv. Eventuelle ændringer implementeres i de efterfølgende forløb. Vores hverdag er generelt præget af mange uformelle samtaler børn og voksne imellem. I samtalerne får børnene på samme måde som i evalueringen af forløb mulighed for at komme med input til hverdagen, aktiviteter, rutiner, ture, temaer mm.

- *Børneperspektivet*

Vi vægter børneperspektivet højt, og det at kunne sætte sig i børnenes sted, er en vigtig del af vores praksis, som vi løbende øver os i.

Leg

- Leg er læring! Børn lærer og udvikler sig gennem legen.
- Vi skelner mellem "fri" leg og struktureret/rammesat leg. Det er os der skaber rammerne for, at den gode leg kan udvikle sig. Vi sætter selv lege i gang både indendørs og udendørs på legepladsen.
- Vokseninitieret og børneinitieret leg har forskellige rammer og indhold.
- Legen har ligesom børn en værdi i sig selv.
- Medbestemmelse og fællesskab er væsentlige elementer i legen. Her sparrer børnene med hinanden, skaber relationer og udvikler sig.

- Det fysiske læringsrum har også betydning for børns leg. Vi indretter vores rum som medspillere i børnenes lærings muligheder ved at bringe nyt indhold og skabe muligheder for leg. Vi bruger legen som metode til læring, og vi griber chancen, når den spontant opstår.

Læring

- Læring sker gennem leg, og læring skal være en positiv oplevelse.
- Børn lærer ved at være undrende, nysgerrige, modige og stille spørgsmål. Vores børn er utroligt nysgerrige på livet og et hvert spørgsmål tages alvorligt og undersøges grundigt i fællesskab. En dag fandt et barn en død bi. Børnene talte om den døde bi og stillede mange spørgsmål. Hvor mange ben har en bi? Biens ben blev talt og et nyt spørgsmål tog form. Pædagogen kendte ikke svaret, men søgte på google efter svaret sammen med børnene. Den lille døde bi endte ud i en lang snak om biers liv og død.
- Børn lærer af at blive motiveret, opfordret og bakket op i deres udvikling.
- Læring sker i et trygt miljø med positive og anerkendende rollemodeller.
- Læring er individuel både i forhold til tempo, kontekst, antal mm.
- Læring sker i de sociale interaktioner og gennem relationer.
- Alt er læring - læring sker i alle hverdagens situationer hele dagen!

Børnefællesskaber

- Sociale relationer skaber læring. Gennem spejling, forskellighed, muligheder ved forskellige roller mm. lærer børn om sig selv, hinanden og verden omkring.
- Børnefællesskaber opstår gennem leg og planlagte eller vokseninitierede aktiviteter i hverdagen.
- At lære om, forstå og kunne navigere i sociale spilleregler er væsentlige elementer for at kunne indgå i sociale relationer med andre børn.
- Børnefællesskaber kan både være vokseninitierede og børneinitierede, og de har hver deres forcer. Gennem leg, aktiviteter, ture, fester, traditioner, børnemøder mm. skaber vi grobund for børnefællesskaber. Vi italesætter børnenes fællesskaber og understøtter dem, børnene selv skaber ved at give plads, rum, tid og guidning.
- Vi guider børnene i fællesskaberne og i de forskellige mulige roller og positioner.
- Vi skaber inkluderende fællesskaber, der rummer ALLE børn.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Pædagogisk læringsmiljø

- Gennem fysiske rammer og indretning af stuerne skabes det pædagogiske læringsmiljø. Vi skaber og evaluerer løbende legemiljøer på stuerne i forhold til den pågældende børnegruppe og med udgangspunkt i børneperspektivet. Materialet fra KIDS er blevet afprøvet til at kigge på hinandens stuer og legemiljøer, hvilket vi fandt stor inspiration i.
- Det pædagogiske læringsmiljø skabes også gennem nærværende og kompetent pædagogisk personale hele dagen. Vi opfordrer eksempelvis forældre til at aflevere børnene inden kl. 9.30 for at minimere forstyrrelser og skabe de bedste betingelser for nærvær. På den måde skaber vi trygge rammer, der understøtter børns udvikling og læring.
- Vi dokumenterer, reflekterer og evaluerer løbende over vores pædagogiske praksis. Det gør vi blandt andet ved brug af SMTTE, TOPI, relationscirklen samt EVA's redskab til selvevaluering. I hverdagen bruger og udveksler vi løbende erfaringer med hinanden.
- Vi tager udgangspunkt i børnegruppen og det enkelte barn.
- Vi skaber inkluderende miljøer, der rummer ALLE børn.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejde med forældre om børns læring

- Vi har et højt informationsniveau
- Vigtigt at have et fælles tredje – hvad er det egentlig vi taler om
- Vi afholder samtaler ved indkøring af nye børn (især i vuggestuen), så forventninger afstemmes
- Trygge forældre giver trygge børn
- Vi arbejder løbende på at skabe en gensidig tillid
- Vi skaber en tråd mellem institution og hjem
- Vi stiller krav og vejleder ud fra vores faglighed i samarbejdet med forældrene
- Vi anerkender alle familieformer og kulturer – vi modtager ikke kun et nyt barn, men en ny familie
- Forældre er ligesom børn individuelle, og vi møder forældrene, hvor de er
- Vi er opmærksomme på at være mere tydelige i vores kommunikation. Hvad der er logisk for os, behøver ikke at være logisk for forældrene
- Forventninger generelt skal afstemmes
- Vi afholder forskellige sociale arrangementer for at skabe fællesskab
- Pjecen til nye børn skal opdateres og der skal laves en lille film (en dag i institutionen)
- Eksempler: Vi har i vores politikker en guide til hvordan vi modtager det nye barn/den nye familie.
 - Vi italesætter overfor nye forældre, at vi modtager en ny familie og ikke kun et barn
 - Nyhedsbrev, dokumentation (KBH-barn og opslagstavle), mundtligt ved aflevering og afhentning, samtaler af forskellig art, møder, konsultationer mm.
 - Forældrekafe, sommerfest, Lucia mm

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner

- Vi ser børns individuelle behov
- Vi opretter legemiljøer med fokus på børns behov
- Vi laver handleplan for at understøtte børn
- Vi samarbejder med forskellige eksterne fagpersoner
- Vi behandler børn forskelligt for at behandle dem ens - børn er forskellige
- Vi ser barnets ressourcer og arbejder ud fra det. Ved at ”bruge” barnets ressourcer guider vi barnet ind i nye positive positioner i børnefællesskabet
- Efter behov kan det være gavnligt at koble en primær voksen på barnet
- Eksempel: Et barn kommer med på alle ture for eksempel for at sprogstimulere, skabe tryghed mm

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Sammenhænge til børnehaveklassen

- Vi har en storbørnsgruppe med fokus på at gøre børnene klar til skole
- Projekt "Sproget har vokseværk"
- Udvidet selvforvaltning, medbestemmelse, medindflydelse og selvstændighed
- Selvhjulpethed (toiletbesøg, binde snørebånd mm.)
- Vi opstiller relevante mål og forventninger
- Ture og aktiviteter for de kommende skolebørn - styrker det sociale fællesskab
- Eksempel: I projekt "Sproget har vokseværk" bliver det nogle gange tydeligt, hvilke kompetencer børnene har. På den måde får vi tid til at arbejde med eventuelle udfordringer inden skolestart.
- Vi vil forsøge at skabe et samarbejde med en skole, eller et fritidshjem

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi bruger flittigt nærmiljøet/lokalsamfundet:

- Bibliotek
- Naturværksted
- Kløvermarken
- Handler i lokalmiljøet
- Kolonihaven Vennelyst
- Legepladser i nærmiljøet
- Teater, kirker og museer
- Kanalrundfart
- Eksempel: Børn er med ude og handle ind til dagens frugt og andre aktiviteter, som de ofte også har været med til at planlægge

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

- Vi har mange børnesamtaler, holder børnemøder og rundkreds
- Vi arbejder med KIDS
- Vi har mange barnevogne i vuggestuen og evaluerer løbende, hvad vi kan gøre for at mindske kaos med barnevognene.
- Legeplads, have, køkkenhave, værksteder på legepladsen mm
- Vi skal være bedre til at skifte børnenes æstetiske produktioner ud - det skal give mening for børnene og sættes i børnehøjde
- Vi er opmærksomme på omgangstonen barn-barn, barn-voksen og voksen-voksen
- Vi prioriterer kendte voksne
- Modtagelse af børn om morgener – vi møder børnene og siger godmorgen
- Eksempel:
 - Vi forbereder børnenes læringsmiljø ved for eksempel at dele legetøjet op i kasser (vuggestuen) og opstille legemiljøer om morgener (børnehaven)
 - Brugt et personalemøde på at arbejde med KIDS på stuerne (fysiske læringsmiljø)

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

- Vi skal alle fordybe os i materialet KIDS, og vi skal systematisk se på hvilke behov for udvikling af kompetencer vores børn har. Det kan vi gøre ved at anvende dokumentations værktøjer, og ved fælles refleksioner. Og så tilrettelægge vores aktiviteter og vores læringsmiljøer, ud fra disse data. Vores struktur sikrer at vi har arbejdsro og nærværende voksne, der kan guide børnene på en respektfuld og demokratisk måde, der lærer børnene at det er den måde vi gerne vil mødes på. Vi tilrettelægger vores aktiviteter og læringsrum, efter børnenes aktuelle alder og udviklingstrin, så der er tilbud til alle. Vi er opmærksomme på at nogen børn, skal motiveres mere, eller mindre, og opmærksomme på om barnet skal have lidt ekstra hjælp, for at turde kaste sig ud i en ny udfordring.
- Alle personaler skal jævnligt uddannes til de mange nye metoder og krav.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Vi understøtter den sociale udvikling ved at sikre at alle børn har muligheder, for at deltage og for at have medindflydelse. Det gør vi ved at definere hvad det er for en børnegruppe vi har at arbejde med, og så tilrette lægge legemiljø og aktiviteter og lege, efter de generelle behov og efter de individuelle behov.

Vi hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser, vi italesætter hvordan vi tror de andre børn føler, ud fra deres kropssudtryk. Vi er nysgerrige sammen med børnene, stiller nysgerrige spørgsmål: Hvad tror du han laver? Ser han glad ud? Vi er opmærksomme på venskabsdannelsen og understøttelsen af venskaber. F.eks. Når vi modtager nye børn, tænker vi over hvilken stue der bedst ville kunne skabe nye venskaber med barnet. Vi skaber rum til legen, hvor børnene lærer og afprøver de sociale spilleregler hele tiden. I vuggestuen iagttager børnene ofte

andre børns leg, de lærer her de allerførste sociale spilleregler. Vi fremhæver ofte vores forskelligheder positivt: Som hvor er du heldig at du kan tale hele to sprog, eller Jamen da du var 3 år gammel, der kunne du jo heller ikke endnu cykle, men så øvede du dig og så lærte du det!

Det er vigtigt at vi er nærværende omkring vores børn, så vi hele tiden har mulighed for at guide barnet og understøtte det i en god udvikling og i den gode leg.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Vores strukturering og indretning af læringsrummene, er understøttende for vores børns sprogtiltagelse. Rum og plads til leg og rollelege, og steder med ro og mulighed for fordybelse, plads til fysiske lege.
- Vi er bevidste om vores rolle, som sprogformidler, og vi sætter ord på alt vi gør. Vi bruger enhver lejlighed til at kommunikere og vi er bevidste om at give børnene god tid til at svare og kommunikere. Vi giver børnene masser af oplevelser med sprog: Vi har altid mange bøger, der er tilgængelige for børnene, og vi bruger aktivt bøger som sprogstimulation. Vi har en sprogansvarlig, der opdaterer os omkring ny viden omkring sprogarbejdet mm. Vi har små sproggrupper, som vi et par gange ugent. samler og giver særlig tilrettelagte små forløb med formidling af sprog, her bruger vi bla. gerne billedbøger. Vi kan måle at det virker, når vi derefter laver en sprogtest.

- Det fælles pædagogiske grundlag er vores pejlemærker i arbejdet. Det er vigtigt at strukturen indrettes så der kan være nærværende voksne omkring børnene, og det gælder også i hjemmet, det er et fælles ansvar at vi giver gode betingelser for sprogtilegnelsen. Det er vigtigt at vi voksne gør os umage i at kommunikere med børnene.
- Sproget er et gennemgående fokus punkt, når vi arbejder med alle læreplanstemaerne.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Der skal være rum der understøtter børnenes behov for bevægelse og deres behov for ro til at fordybe sig og bruge sine sanser. Pædagogerne skal tilrettelægge aktiviteter der udfordrer børnenes kropslige udvikling, og som understøtter den aktuelle udvikling. F.eks. Laves der ofte forhindrings baner på legepladsen, hvor børnene udfordres og også udfordrer sig selv. Det er vigtigt at bevægelse er sjovt, det er vores erfaring at alle bevægelseslege giver glade børn. Vi har også erfaret at vores børn nemmere kan koncentrere sig når vi først har udfoldet os kropsligt. Vi kobler også ofte bevægelse på læringsituationer F.eks. Kan et billede lotteri godt foregå på tværs af legepladsen, så man skal løbe til den anden ende med sin brik.

Det er vigtigt at der er en fælles bevidsthed omkring barnets motoriske og kropslige udvikling, så man kan indtænke særlige behov i sin indretning af læringsrum, både indendørs og på legepladsen. At der f.eks. er gynger til alle aldre, mulighed for at klatre, grave, dufte, bygge, løbe, råbe, cykle, vippe, bade, sjaske med vand og mudder og meget andet.

Vi tilrette lægger bevægelses lege som: Fælles lege på legepladsen: alle mine kyllinger kom hjem, sanglege, olympiade, løb på bane, cykling på bane, forhindringsbaner, kaste lege, boldspil, stangtennis, dans, gymnastik, mm.

- Da vi holdt et indianertema, indgik bla. en fælles regndans, vi skød efter bøffel, vi hentede materialer til Tipien og byggede den. Vi fremstillede indianer smykker og tomahavks, vi spiste indianer pandekager fra bål mm. Vi plejer at afslutte sådan et tema med at invitere forældrene den sidste dag i temaet, og vise dem hvad vi har lavet, og evt. indbyde dem til at lege lidt med.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Understøttelse af de pædagogiske mål: Vores udendørs læringsrum er i Amagerbro privilegeret med en stor legeplads, der indeholder lidt naturgrund, og en dejlig køkkenhave, og derudover har vi en rigtig have med div. Frugttræer, og en masse planter og buske, græs, og sandkasse, og et lille legehuse. Vi har hvert år blomstens dag, hvor man hjemmefra medbringer en plante eller en blomst i vores mange krukke, spande og baljer. Børnene er med til at passe planterne, vande dem osv. hele sommeren. Vi har hvert år projekt fra jord til bord: Vi starter køkkenhaven op i foråret med gravning og såning, vi passer vores forskellige afgrøder, og luger ud osv. vi høster og tilbereder og spiser. Børnene er en del af alle processerne. Vi har forskellige spande og insektglas som vi flittigt bruger til at studere de mange forskellige insekter. Der indrettes myre bo, snegle bo, sommerfugle larver indsamles og man følger processen fra larve til færdig sommerfugl. (Man lærer at det ikke er helt så nemt)

Børnene bruger naturens materialer i deres lege, de eksperimenter med at lave parfume af blomsterblade, de pynter deres sandkager med naturens materialer, børnene er ude i alt slags vejr, om sommeren er vi udendørs fra vi åbner til vi lukker, så børnene fornemmer vejr og vinds indflydelse på legen. Vi tager på ture i naturen, f.eks. en tur med kanalrundfarten, en tur i skoven, en gåtur på volden, en tur til vores nærliggende naturlegeplads, en bustur i skoven mm. Vi indsamler materialer fra f.eks. skovturen og laver en fin udstilling af det indsamlede, og inviterer forældrene en eftermiddag for at komme og se hvad vi har lavet. Vi er også rollemodeller når vi færdes i naturen, så vi guider børnene til at opføre sig bæredygtigt i naturen, ikke smide vores madaffald, ikke træde på dyrene, ikke forstyrre dyrene, ikke ødelægge grenene, og forklare at træet er levende, og hvorfor det er der. Vi skal lære børnene en sund respekt for vores natur. Vi skal være opmærksomme på at give alle børn kompetencer til at bruge naturen og kunne rumme udelivets mange muligheder. Vi bevarer vores struktur også når vi er i vores udendørs omgivelser. Vi indretter forskellige udendørs værksteder, og vi bevarer vores gruppeopdeling ved måltiderne, så vi stadig har en mulighed for at være nærværende i mindre grupper.

Vi har udført mange eksperimenter med børnene, hvad sker der hvis man blander sådan og sådan.... Ufarlige eksperimenter med simple ingredienser. Vi skal til at indrette et læringsmiljø, der understøtter børnenes muligheder for at eksperimentere med forskellig måle, veje, udstyr, også indendørs.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
- Vi præsenterer vores børn for mange forskellige kulturelle oplevelser: Vi ser hver år teaterforestillinger for de forskellige aldersgrupper, Vi går ofte på biblioteket og låner nye bøger, vi ser somme tider en god børnefilm, vi laver somme tider selv større eller mindre teaterforestillinger, både for om med og af børnene. Vi er opmærksomme på at låne bøger der ikke er stereotype i rollerne, så der både er kvindelige helte og børn fra andre lande. Vi udvælger bøger efter børnenes alder, og formidler bøgerne efter børnenes udviklingstrin. Vi lytter og danser til mange slags musik, og synger både de gode gamle børnesange men også mange af de nyere sange. Vi lader børnene udtrykke sig med mange forskellige kreative materialer. Vi tager på ture og viser børnene byen F.eks. en tur i Rundetårn, eller i Vor Frelzers kirke, Amalienborg, og

fortæller børnene om disse steder. Vi går på museer, og besøger parker og andre smukke steder. Vi har masser af klæd tøj, dukketeater dukker, og andet tilbehør, så børnene kan lege teater og udvide deres rollelege.

Vi følger de danske traditioner, som fastelavn, påske, jul, og vi italesætter når det er EAT for vores muslimske børn, og ønsker dem glædelig EAT, og taler lidt om det at faste, og glæder os med familierne, som vi gør når det er jul for de kristne.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Evaluering med SMTTE - modellen som redskab

Som vores foretrukne redskab dokumenterer og evaluerer vi som oftest vores daglige praksis ved brug af SMTTE-modellen. Det gælder både læringsrum, planlagte aktiviteter, undren, pædagogiske

udfordringer, handleplaner mm. Evalueringer ligger fortrinsvist på stuemøder med udgangspunkt i de nedskrevne ugeplaner eller planlagte forløb. Forløbene kan variere i tid, men der evalueres efterfølgende på skrift. Enkelte evalueringer tages desuden op på p-møder, som fx sprogarbejdet.

Dokumentation

Vi dokumenterer med fotos, vægaviser, børns udsagn, praksisfortællinger, børns egne produkter, små historier, fortællinger om dagens gang og beskrivelser af kommende forløb. Da vi i en periode havde haft fokus på at styrke børnenes kondition, målte vi børnenes forbedringer ved at tælle omgange børnene kunne løbe på en bane. Det blev noteret i et skema, som derefter blev uploadet på Aula. Størstedelen af dokumentationen til forældrene foregår oftest gennem Aula og gennem børnenes udsmykning af rummene.

2 gange årligt laver vi TOPI'er på alle børn. Vi sprogvurderer de kommende skolebørn, og når der ellers opstår behov for det. Hver anden måned udfyldes relationscirkler på alle børn, så vi hele tiden har et opdateret billede af barnet.

Evaluering med refleksionsgrupper som redskab

Vi afholder stuemøder hver 14. dag på alle stuer. Det er med til at styrke samarbejdet på stuerne og giver anledning til flere faglige refleksioner indbyrdes. På stuemøderne tilrettelægges og evalueres planlagte forløb, ligesom der udarbejdes relationscirkler, TOPI'er, Sprogtrapper mm.

I 2021 kom der ekstra fokus på sprogarbejdet i klyngen, og i den forbindelse blev der oprettet en sproggruppe med en repræsentant fra hver stue. Inspireret af et oplæg om feedback på et af modulerne, er vi i gang med at forsøge at implementere feedbackmetoden som redskab til at blive klogere på vores egen individuelle praksis. Det vil vi gøre ved stuevist at lave korte film af hinanden i forskellige situationer, for efterfølgende sammen at mikrojustere egen praksis på stuemøder.

Sproggruppen har i 2022 været på et kursus, hvor vi er blevet introduceret til "Sprogtrappen 1", som henvender sig til vuggestuebørn. Vi er pt ved at skabe en struktur, hvor vi 2 gange årligt udfylder sprogtrapper for alle børn op til 3,5 år. På den måde kan vi løbende sætte ind og tilpasse vores pædagogiske læringsmiljø, så det passer til det enkelte barn og den pågældende børnegruppe. Inspireret af dette kursus er vi desuden blevet optaget af at øve os i forskellige sprogteknikker. På

vores stuemøder har vi månedligt fokus på en sprogteknik ad gangen, som vi derefter evaluerer sammen på.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

I Evalueringen af den pædagogiske lærerplan er der afsat tid til at vi samlet kan fordybe os i de mål vi havde opstillet og om, hvordan vi arbejdede med dem, og hvad vi kan se, der er sket. Der er tid til refleksion. Vi ser på, hvad det er for nogle børn, vi har at arbejde med det kommende år, ser om der er nogle generelle behov og især, er der børn med særlige behov? Derudfra beslutter vi, hvad vi skal have særlig fokus på i forhold til læreplanstemaerne, og vi indretter vores aktiviteter, lege og læringsrum ud fra disse behov. Vi er samtidig opmærksomme på, at behovene ændres i takt med børnegruppens.

I 2021 nedsatte vi en refleksionsgruppe med en repræsentant fra hver stue samt leder til at gennemgå og udfylde EVA's skabelon til evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Det gav mange faglige refleksioner samt nye perspektiver på vores praksis. Denne arbejdsmetode vil vi fortsætte med at bruge fremadrettet.

Det kommende år vil vi på p-møder systematisk gennemgå EVA's redskab til selvevaluering, så vi hele tiden har et opdateret fælles pædagogisk grundlag at arbejde ud fra. Vi vil tage et pejlemærke ad gangen, som vi i fællesskab vil have fokus på.

Den årlige p-dag vil vi fremadrettet have fokus på de 6 læreplanstemaer. Her vil vi sammen udarbejde en SMTTE for hvert enkelt tema, som vi løbende og på den næstkommende p-dag kan evaluere og følge op på.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Pædagogisk læreplan

© 2019

Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC